

بررسی رابطه بین استفاده از فناوری اطلاعات و پیشرفت شغلی کارکنان مدارس

متوسطه شهرستان لردگان

عمران کیانی^۱، رودابه محمودی بارزی^۲

^۱مری، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی شهرکرد و شهرستان لردگان
^۲کارشناس آموزش ابتدایی

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین استفاده از فناوری اطلاعات با پیشرفت شغلی کارکنان مدارس متوسطه شهرستان لردگان و با توجه به ماهیت موضوع و هدف اصلی پژوهش از روش توصیفی از نوع همبستگی استفاده شد. در پژوهش حاضر از جمع آوری اطلاعات به روش میدانی و جهت جمع آوری اطلاعات از سه پرسشنامه فناوری اطلاعات، کارآفرینی و پیشرفت شغلی استفاده شده و متغیرها توسط پرسشنامه‌ها سنجش شده‌اند. نمونه مورد مطالعه در این تحقیق نمونه آماری این پژوهش شامل ۱۵۰ نفر از کارکنان مدارس متوسطه شهرستان لردگان است که در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ مشغول به کار بوده اند، که به شیوه تصادفی طبقه‌ای و با استفاده از جدول مورگان انتخاب شدند. روش گردآوری اطلاعات بوسیله پرسشنامه‌ها یی که در اختیار آنها قرار داده شد و شیوه تکمیل پرسشنامه به صورت انفرادی بوده و پرسشنامه به طور همزمان بر روی افراد نمونه اجرا شد بود و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها با کمک نرم افزار SPSS بصورت توصیفی و استنباطی انجام شده که در روش توصیفی، اطلاعات و داده‌های خام با استفاده از روش‌های معین طبقه بندی شده و به صورت جداول و نمودارهای آماری ابتدا از تک تک آزمودنی‌ها حاصل شده است و در قسمت استنباطی به تعیین ارتباط و شدت و جهت ارتباط بین نظرات آزمودنی‌ها در مورد هر یک از بعد از پرداخته می‌شود.

واژه‌های کلیدی: فناوری اطلاعات، پیشرفت شغلی، کارکنان، مدارس

جامعه برای پیشرفت به کار و منابع انسانی نیاز دارد و انسانها نیز به خاطر ارضای نیازهای مادی و روانی خود به کار نیازمندند. کار یا پیشه فعالیتی دائمی است که به تولید کالا و خدمات منجر می‌شود و برای اجرای آن دستمزدی در نظر گرفته می‌شود. از طریق کار، فرد خود را جزئی از جامعه می‌پنداشد و از طریق مقایسه خود با دیگران به ارزشیابی توانایی‌ها و مهارت‌ها و نیز کشف محدودیت‌های خود اقدام می‌کند. (شفیع آبادی، ۱۳۸۲).

چون موفقیت هر سازمانی به منابع انسانیش بستگی دارد، ویژگی‌های افراد، ادامه کار و رشد سازمان را تعیین می‌کند. انسانها برای پیشرفت موفقیت شغلی خود از برنامه ریزی شغلی استفاده می‌کنند. برنامه ریزی شغلی از آن جهت اهمیت دارد که موفقیت یا شکست ارتباط نزدیکی با خویشتن پنداری، هویت و رضایت هر فرد از کار و زندگیش دارد. موفقیت شغلی را در پیش رو دارند. ممکن است هر کسی نخواهد مدیر شود و به عنوان مثال یک مهندس دوست داشته باشد روی مسائل فنی کار کند و موفقیت شغلی را در این ببیند. (هو، ۱۹۹۸).

موفقیت شغلی برای هر فردی معنی متفاوتی دارد. به نظر عده ای موفقیت شغلی همان پیشرفت شغلی و تعالی مهارت‌های است. در حالی که عده دیگری موفقیت شغلی را کسب درآمد بیشتر می‌دانند. در مشاوره شغلی، موفقیت شغلی به سه حالت غیر روانی، روانی و عمومی تعریف شده است. در دیدگاه غیرروانی هر فردی که درآمد بیشتری دارد، در شغلش موفق‌تر است. در حالی که جامعه شناسان معتقدند عوامل دیگری از قبیل موقعیت شغلی فرد در جامعه و میزان همکاری و مشارکت فرد با جامعه از طریق اشتغال نیز از جمله معیارهای موفقیت شغلی به شمار می‌رود. (شفیع آبادی، ۱۳۸۲).

بنابراین منابع انسانی از ارزشمندترین سرمایه‌های هر سازمان است. زیرا سایر عوامل مانند تکنولوژی، سرمایه و... به نیروی انسانی است. علیرغم پیشرفت‌های فنی و تکنیکی جدید هنوز هیچ عاملی نتوانسته جایگزین نیروی انسانی گردد و انسان به عنوان یک عامل کلیدی در سازمان مطرح است و مدیریت سازمان با توجه به این تکنه باید بکوشد تا این سرمایه را به درستی شناخته و توان و استعدادهای نهفته او را پرورش داده و به نحو موثری آن را در پیشبرد هدفهای سازمان بسیج کند (الوانی، ۱۳۸۲).

فناوری اطلاعات به مثابه موتوری محرک درنظر گرفته شده است که ضمن به حرکت درآوردن چرخ‌های شغلی و استخدامی، سبب رشد و پویایی اقتصاد جامعه و ایجاد نوع جدیدی از اقتصاد می‌شود که اقتصاد دانش محور نامیده می‌شود. هدف از نگارش این تحقیق، مروری بر وضعیت فعلی در بازار کار فناوری اطلاعات و تأکید بر نقش کارگشای آن به عنوان یکی از راه حل‌های معضل بیکاری و پیشرفت شغلی در جوامعی است که بخش عظیمی از جمعیت جوان آنها به رغم برخورداری از استعداد و انرژی کافی، همچنان از مشکل بیکاری رنج می‌برند. (مایکل و والاين، ۲۰۰۴).

افزایش جمعیت در کشورهای در حال رشد، کاهش منابع و امکانات موجود در این کشورها و پیدایش نیازهای اجتماعی و اقتصادی جدید، همگی باعث توجه نهادها و مقامات مسئول این کشورها به نیازها و چاره‌اندیشی بندی‌های مقتطعی برای آنها شده است. براساس بررسیهای صورت گرفته و آمارهای موجود، یکی از مهمترین مشکلات فراروی جوامع در حال توسعه و حتی کشورهای صنعتی مشکل بیکاری است. مجموعه راه حل‌هایی که برای رفع این مشکل جهانی ارائه شده است، اصطلاحاً «کارآفرینی» نامیده می‌شود. در اقتصاد رقابتی و مبتنی بر بازار کنونی که با تغییرات و تحولات سریع بین المللی همراه شده و فرایند گذر از جامعه صنعتی به جامعه اطلاعاتی را سبب ساز شده است، از کارآفرینی به عنوان موتور توسعه اقتصادی یاد می‌شود که می‌تواند در رشد اقتصادی کشورها، ایجاد اشتغال و رفاه اجتماعی نقش مهمی را بر عهده داشته باشد. امروزه دیگر اقتصاد ملی

^۱ - How

^۲ - Michael & Valayn

جای خود را به اقتصاد جهانی داده است و در این عرصه کشورهایی موفق خواهند بود که فرصتهای شغلی را تنها به چارچوب جغرافیایی خود محدود نسازند، بلکه فضای کاری وسیعی به وسعت جهان در ذهن خود داشته باشند. اما واقعاً چه ابزار یا وسیله‌ای میتواند چنین فضای گسترهای را فراهم سازد؟ فناوری اطلاعات و در راس آن اینترنت، پاسخ این سوال را به آسانی داده است. کاربردهای گوناگون اینترنت طی دهه اخیر، سبب شده است تا این امکان ارتباطی فرضیه‌ای را که در گذشته با شکوتردید، تحت عنوان «دهکده‌جهانی» مطرح میشد، امروز برای ساکنان زمین به واقعیتی ملموس تبدیل کند. امکانات منحصر به فرد اینترنت، زمینه ساز پیدایش شکل جدیدی از تجارت شد که امروزه به نام تجارت الکترونیک شناخته شده است. انجام تعاملات تجاری به صورت پیوسته و سهولت در پرداخت و دریافت وجود سبب ایجاد تحولی شگرف در شکل و ماهیت تجارت شده است. تمامی این امکانات و توانمندیها به دست توانمند کسانی به وجود آمده اند که فکری خلاق و ذهنی با استعداد داشته اند. اینان کارآفرینان واقعی هستند زیرا نه تنها سبب خوداستغالی و استغالت‌زایی برای مجموعه‌های انسانی وابسته به خودشان شده اند بلکه میلیونها فرصت شغلی را نیز تنها با اتصال به اینترنت برای میلیونها نفر از ساکنان این کره خاکی، فراهم ساخته اند. بنابراین، از یکسو با فناوری اطلاعات به عنوان بستر اشتغال زای جهانی روبه رو هستیم و از سوی دیگر با کارآفرینانی مواجه میشویم که هر روز فرصتهای جدیدی را برای جویندگان شغل و کار در فضای مجازی ایجاد میکنند. این کارآفرینان طیف وسیعی را از ارائه کنندگان خدمات و محصولات در اینترنت تا برنامه نویسان و متخصصان فناوری اطلاعات در بر میگیرند. بنابراین، اقتصاد دنیای امروز بر پایه نوآوری، خلاقیت و استفاده از دانش بويشه دانش اطلاعات و ارتباطات استوار است. چنین اقتصادی را اقتصاد مبتنی بر دانش یا «اقتصاد دانش محور» می‌نامند. در این تحقیق، از یکسو به تشریح مشارکت فناوری اطلاعات در پیشرفت شغلی پرداخته می‌شود و از سوی دیگر تعامل دوسویه میان آنها، در مسیر پیشرفت شغلی موردنرسی قرار میگیرد. در پرتو مباحث مطرح شده، کوشش میشود تصویری روشن از توانمندیهای بالقوه و بالفعل این فناوری در ایجاد فرصتهای نوین شغلی ارائه شود. بررسی مشارکت فناوری اطلاعات در ایجاد فرصت‌ها و پیشرفت‌های شغلی پرداخته شده است. در حقیقت فناوری اطلاعات به عنوان موتور محركی در نظر گرفته شده است که ضمن به حرکت در آوردن چرخ‌های شغلی و استخدامی، سبب رشد و پویایی اقتصاد جامعه و ایجاد نوع جدیدی از اقتصاد می‌شود که اقتصاد دانش محور نامیده می‌شود. هدف از نگارش این تحقیق مروی بر وضعیت فعلی در بازار کار فناوری اطلاعات و تأکید بر نقش کارگشای آن به عنوان یکی از راه حل‌های معضل بیکاری و پیشرفت شغلی در جوامعی است که بخش عظیمی از جمعیت جوان آنها علیرغم برخورداری از استعداد و انرژی کافی، همچنان از مشکل بیکاری رنج می‌برند. (حجازی، ۱۳۸۳).

هدف کلی :

هدف کلی انجام این تحقیق پیش‌بینی پیشرفت شغلی با توجه به متغیرهای استفاده از فناوری اطلاعات با پیشرفت کارکنان مدارس متوسطه شهرستان لردگان می‌باشد این تحقیق هم چنین اهداف فرعی زیر را دنبال می‌کند.

اهداف جزئی یا فرعی :

- تبیین رابطه بین بکارگیری فن آوری اطلاعات با پیشرفت شغلی
 - تبیین رابطه بین بکارگیری فن آوری اطلاعات با تخصصی شدن نیروی انسانی
 - تبیین رابطه بین بکارگیری فن آوری اطلاعات با درونی شدن کنترل افراد
 - تبیین رابطه بین بکارگیری فن آوری اطلاعات با از خود بیگانگی در افراد
- سؤال اصلی**
- آیا فن آوری اطلاعات با پیشرفت شغلی را پیش‌بینی می‌کند .

سؤال اصلی

سؤالات فرعی

- آیا بکارگیری فن آوری اطلاعات و تخصصی شدن نیروی انسانی را پیش بینی می کند .

- آیا بکارگیری فن آوری اطلاعات با درونی شدن کنترل افراد را پیش بینی می کند .

- آیا بکارگیری فن آوری اطلاعات با خود بیگانگی در افراد را پیش بینی می کند .

پیشینه داخلی

- آبین (۱۳۸۱) در تحقیقی با موضوع بررسی تأثیر فن آوری اطلاعات بر ارتباطات بین سازمانی (استانداری و فرمانداریهای استان سیستان و بلوچستان) به نتیجه رسید که:

فرضیه اهم؛ بکارگیری فن آوری های اطلاعاتی در ارتباطات بین سازمانی مجموعه استانداری بر بهبود روابط بین سازمانی این مجموعه مؤثر می باشد. فرضیه اول: به کارگیری فن آوری های اطلاعاتی در ارتباطات بین سازمانی مجموعه استانداری بر پاسخگویی بهتر این مجموعه به ارباب رجوع مؤثر می باشد. فرضیه دوم: به کارگیری فن آوری های اطلاعاتی در ارتباطات سازمانی مجموعه استانداری بر کاهش هزینه های روابط بین سازمانی این مجموعه مؤثر می باشد. فرضیه سوم: به کارگیری فن آوری های اطلاعاتی در ارتباطات سازمانی مجموعه استانداری بر افزایش سرعت ارتباطات سازمانی این مجموعه مؤثر می باشد. مرور مطالعات و پژوهش نظری نشان می دهد که بدون هیچ شکی استقرار موقتی آمیز فن آوری اطلاعات در ارتباطات سازمانی و بین سازمانی سبب کاهش هزینه ها، افزایش سرعت و افزایش میزان پاسخگویی به مشتری است. فرضیه ها بر مبنای نظرسنجی از مدیران مجموعه استانداری استان سیستان و بلوچستان آزمون شدند و کلیه فرضیه ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد و بیشتر مورد قبول واقع شدند. یعنی اینکه مدیران مجموعه استانداری استان سیستان و بلوچستان معتقدند که: بکارگیری فن آوری های اطلاعاتی در روابط بین سازمانی، توان پاسخگویی سازمانها به نیازهای ارباب رجوع را افزایش می دهند و همچنین هزینه ارتباطات بین سازمانی را کاهش داده و سرعت این ارتباطات را افزایش می دهند.

- ملکی رنجبر(۱۳۸۳) در تحقیقی با موضوع بررسی ارتباطات اثربخش درون سازمانی بر عملکرد کارکنان شرکت آب و فاضلاب همدان به نتیجه رسید که:

وجود ارتباطات بین افراد و گروه ها در سازمانها امری حیاتی است، منظور او ارتباطات تحقق به اقدام هماهنگ شده، اشتراک اطلاعات، هدفهای سازمان، هدایت و وظایف، نتایج کوششها، تصمیم گیری و بیان احساسات و عواطف می باشد. برآوردها نشان می دهند مدت زمانی که در سازمانها صرف ارتباطات می گردد بین ۵۰ تا ۹۰ درصد می باشد. براساس تئوریها و نظریات مدیریتی موجود، اثربخشی ارتباطات به عنوان یکی از زمینه ها و عوامل مهم و ضروری تحقق اهداف سازمانی شناخته شده است. در واقع ارتباطات همانند رگها که وظیفه خونرسانی به تمام اعضاییدن را به عهده دارند عمل نموده و بقا و دوام سازمان را تضمین می کنند. در این راستا ارتباطات و چگونگی جهت گیری آنها به سمت اهداف سازمانی از مسائل ضروری مورد توجه است و این توجه ناشی از ارتباطات مؤثر با کارکنان و درک انگیزه ارتباطی آنان، در توفیق در دستیابی به اهداف سازمان عامل مهمی می باشد. لذا انجام پژوهش علمی به منظور روشن ساختن رابطه بین اثربخشی ارتباطات و عملکرد کارکنان ضروری به نظر می رسد. مهمترین نتایج تحقیق به شرح ذیل می باشد:

- ۱- بطور کلی می توان گفت که اثربخشی ارتباطات در جامعه مورد بررسی کمی کمتر از حد متوسط می باشد. ۲- گشودگی و حمایتگری در شرکت آب و فاضلاب همدان دو جنبه از ویژگیهای ارتباطات اثربخش بوده که بیشترین امتیاز را داشته اند ۳- ضعیف ترین جنبه یا ویژگی اثربخشی ارتباطات به تساوی در ارتباطات مربوط می باشد. ۴- بطور کلی کارکنان

عملکرد را در حد متوسط دانسته‌اند. ۵- هدایت و رهبری و ابتكار فردی در شرکت آب و فاضلاب همدان دو جنبه از ویژگیهای عملکرد بوده که بیشترین امتیاز را داشته‌اند.

- دسترنج (۱۳۷۹) در تحقیقی با موضوع بررسی اثرات فن آوری اطلاعات بر ساختار سازمانی به نتیجه رسید که:

فرضیه اول تحقیق حاضر رابطه میان فن آوری اطلاعات و تمرکز تصمیم‌گیریهای استراتژیک را مورد بررسی قرار می‌دهد. تصمیمات استراتژیک که از مهم‌ترین و پیچیده‌ترین انواع تصمیمات می‌باشند دارای ویژگیهایی به شرح ذیل می‌باشند:

- براساس احتمالات بوده و تا حدود زیادی به دور از یقین و واضحات‌اند.

- به تخصصی و تجربه‌ای در سطح بالا نیاز دارند.

- و معمولاً توسط مدیران عالی اتخاذ می‌شوند. یعنی به طور معمول شاهد تمرکز در این نوع تصمیمات می‌باشیم. و فن آوری اطلاعات با فراهم آوردن امکان ذخیره سازی، پردازش بازیابی و انتقال، به مدیران عالی سازمان امکان دسترسی سریع تر و آسان تر به اطلاعات موردنیاز را داده و کنترل و هماهنگی سازمان‌های پیچیده تر دارای تفکیک بیشتر را امکان پذیر می‌نماید و آنها را قادر می‌سازد مسائل را در دامنه وسیع تری مورد بررسی قرار داده و در مورد مسائل استراتژیک سازمان به صورتی متمرکز در عمل نمایند. در این تحقیق انتظار داشتیم رابطه‌ای معنی دار بین فن آوری اطلاعات و تمرکز در تصمیم‌گیریهای استراتژیک شاهد باشیم. با استفاده از داده‌های گردآوری شده از طریق پرسشنامه‌ها و نرم افزار آماری SPSS ضریب همبستگی رتبه‌ای بین دو متغیر فن آوری اطلاعات و تمرکز در تصمیم‌گیریهای استراتژیک را محاسبه گردید که این مقدار برابر با 0.2204 بود و نشان می‌دهد بین دو متغیر یاد شده رابطه‌ای مثبت وجود دارد. ما در سطح اطمینان 95% این رابطه معنی در نمی‌باشد. و در آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن، آماره آزمون محاسبه شده در ناحیه رد قرار گرفته و منجر به تایید فرضیه اول تحقیق تحقیق می‌گردد. یعنی به وجود ارتباط مثبت بین دو متغیر فن آوری اطلاعات و تمرکز در تصمیم‌گیریهای استراتژیک بین ارتباط در سطح اطمینان 95% معنی دار نمی‌باشد.

فرضیه دوم رابطه میان فن آوری اطلاعات و عدم تمرکز در تصمیم‌گیریهای تاکتیکی را مورد بررسی قرار می‌دهد.

تصمیمات تاکتیکی که معمولاً توسط مدیران میانی اتخاذ می‌شوند. دارای ارزش بسیاری برای سازمانها می‌باشند و عمدها در راستای تصمیمات استراتژیک اتخاذ می‌شوند. فن آوری اطلاعات با سرعت بخشیدن به پردازش داده‌ها و بکارگیری تکنیک‌های ریاضی جهت تصمیم‌گیری و فراهم نمودن باز خود سریع‌تر و منسجم‌تر در ارتباط با عملکرد سازمان و مدیریت، سبب تسهیل تفویض اختیار به سطوح پایین تر مدیریت می‌گردد و می‌تواند به عنوان عاملی موثر در تسهیل تفویض اختیار تصمیم‌گیری‌های تاکتیکی به مدیران میانی محسوب گردد و بدین سبب انتظار می‌رفت رابطه‌ای معنی دار بین فن آوری اطلاعات و عدم تمرکز تصمیم‌گیریهای تاکتیکی وجود داشته باشد. ضریب همبستگی اسپیرمن رابطه معنی دار بین متغیر مستقل فن آوری اطلاعات و متغیر وابسته عدم تمرکز در تصمیم‌گیری‌های تاکتیکی را تایید می‌نماید. ضریب همبستگی اسپیرمن در ارتباط با دو متغیر فوق 0.2705 می‌باشد که بیانگر ارتباط مثبت بین این دو متغیر است. آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن و آماره آزمون محاسبه شده در ناحیه تأیید قرار می‌گیرد. یعنی در سطح اطمینان 95% می‌توان گفت رابطه‌ای معنی در و مثبت بین استفاده از فن آوری اطلاعات و عدم تمرکز در تصمیم‌گیریهای تاکتیکی وجود دارد.

سومین فرضیه رابطه میان فن آوری اطلاعات و حیطه را مورد بررسی قرار می‌دهد.

می‌دانیم که یک وظیفه مهم در ایجاد ساختار سازمانها بخصوص در سازمانها بزرگ، تعیین این نکته است که حیطه کنترل و نظارت مدیران یا سپرستان چقدر باید باشد؟ عوامل متعددی حیطه کنترل مدیران اثربخش می‌باشد، از جمله ماهیت وظایف، تخصص و تجربه افراد، توان و نگرش مدیران و...

تفویض اختیار موثر به مدیران این اجازه را می‌دهد که حیطه کنترل خودشان را از طریق کاهش فراوانی و شدت روابط زمان بر با مسئولین افزایش دهنند. فن آوری اطلاعات با فراهم نمودن بازخوردهای سریع و منجسم در ارتباط با عملکرد و افزایش توانایی مدیران در پردازش اطلاعات و برقراری سریع ارتباط بین کارکنان سبب تسهیل تعویض اختیار به سطوح پایین تر مدیریت می‌گردد.

با توجه به اطلاعات جمع آوری شده و هم چنین ضریب همبستگی اسپیرمن و آزمون ضریب همبستگی، رابطه معنی دار بین دو متغیر فن آوری اطلاعات و حیطه کنترل در سطح اطمینان ۹۵٪ مورد تایید قرار نمی‌گیرد. ضریب همبستگی ۰/۲۳۸۵ بیانگر وجود رابطه مثبت بین دو متغیر یاد شده می‌باشد. با تحلیل آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن آزمون محاسبه شده در ناحیه رد قرار می‌گیرد و می‌توان گفت که در سطح اطمینان ۹۵٪ رابطه معنی داری بین فن آوری اطلاعات و حیطه کنترل وجود ندارد.

فرضیه چهارم تحقیق اخیر رابطه میان فن آوری اطلاعات و رسمیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. با افزایش عدم تمرکز خصوصاً در تصمیم‌گیریهای تاکتیکی، سازمانهای از بکارگیری وسیع مدارک و روشهای رسمی بی‌نیاز شده و ارتباطات شفاهی نیز کاهش می‌یابد.

ضریب همبستگی اسپیرمن بین دو متغیر فن آوری اطلاعات و رسمیت ۰/۲۳۸۵ می‌باشد که بیانگر رابطه مثبت بین این دو متغیر می‌باشد با تحلیل آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن مشخص می‌گردد که آماره آزمون محاسبه شده در ناحیه رد قرار گرفته و منجر به تایید فرضیه موردنظر نمی‌گردد یعنی در سطح اطمینان ۹۵٪ رابطه معنی دار بین دو متغیر فن آوری اطلاعات و رسمیت تایید نمی‌گردد. لازم به توضیح است که یکی از دلایل افزایش رسمیت در سازمانهای ما، علی‌رغم بکارگیری فن آوری اطلاعات، تمایل مدیران و کارکنان به داشتن اطلاعات مکتوب و صدور و دریافت دستورات کتبی می‌باشد.

- شریفی زمانی (۱۳۸۱) در تحقیقی با موضوع بررسی ارتباط بین فن آوری اطلاعات و ارتباطات و سبک رهبری در دانشگاه تربیت مدرس که نتیجه زیر حاصل گردید:

نتیجه گیری از فرضیه اول :

این فرضیه بیانگر رابطه فن آوری اطلاعات با سبک رهبری مشارکتی می‌باشد، با تحلیلی که صورت گرفت به نظر می‌رسید که بکارگیری فن آوری اطلاعات در یک سازمان با سبک رهبری مشارکتی هم جهت است. یعنی در کنار هر چه مشارکتی تر شدن سبک رهبری است که می‌توان از فن آوری اطلاعات هر چه بیشتر استفاده نمود. شبیه مثبت نمودار سبک مشارکتی بر حسب فن آوری اطلاعات مؤید این ادعا می‌باشد.

نتیجه گیری از فرضیه دوم :

به نظر می‌آمد که سبک استبدادی پیش زمینه‌ای برای بکارگیری کمتر فن آوری اطلاعات است و یا به عبارتی نمی‌توان از فن آوری اطلاعات استفاده نمود در حالیکه سبک رهبری استبدادی است. شبیه منفی نمودار سبک استبدادی بر حسب فن آوری اطلاعات نیز مؤید این بحث است.

بطور کلی استفاده از فن آوری اطلاعات در سازمانها و منجمله سازمانهای تحقیقاتی پیش زمینه هایی نیاز دارد که از بین این پیش نیازها می‌توان سبک‌های مدیریتی یا رهبری سازمان را نام برد. بطور مثال نمی‌توان با دستور کمالیزه بودن اطلاعات و عدم دسترسی افراد به اطلاعات (سبک استبدادی) خواستار پیاده نمودن MIS و یا حتی سیستمهای پایین‌تر از آن بود. نتایج آزمون این نظریه نشان می‌داد که میزان مؤثر بودن فن آوری اطلاعات در سبک‌های مختلف رهبری، مختلف است. یعنی اینکه هر چقدر از استبدادی ترین نقطه به مشارکتی ترین نقطه در سبک رهبری یک سازمان پیش روی شود، استفاده از فن آوری اطلاعات با شبیه مثبت مؤثرتر خواهد بود.

فن آوری اطلاعات که دارای مؤلفه‌ها و یا ابعاد مختلفی است؛ در موارد مختلف می‌تواند در سازمانها مورد استفاده قرار گیرد، این آزمون نشان می‌داد که به منظور استفاده‌های مختلف، سازمانها در سطوح مختلفی از کاربری این فن آوری قرار خواهند گرفت بطور مثال بعضی از سازمانها به رده‌های پایین سیستمهای اطلاعاتی و بعضی دیگر به سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفت‌تر نیاز دارند.

- پوران رئیسی (۱۳۸۶) در پژوهشی با موضوع رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی مدیران با خلاقیت و کارآفرینی در سازمان های بهداشتی و درمانی وابسته به علوم پزشکی تبریز به این نتیجه رسید که بین ویژگی‌های شخصیتی مدیران با خلاقیت رابطه مثبت و معنا داری وجود ندارد و برای اعتلا خلاقیت در این مراکز پرورش ویژگی‌های شخصیتی فرصت ساز ضروری است.

- دانایی فرد و همکاران (۱۳۸۶) در پژوهشی با عنوان «ارتقا کارآفرینی در ایران: تحلیلی بر نقش دولت» عنوان کردند که به اعتقاد برخی از صاحب‌نظران، کارآفرینی موتور رشد اقتصادی و نماد اصلی نوآوری در یک کشور است. بر این اساس در سال های اخیر مبانی تئوریک کارآفرینی در دانشگاه‌ها تقویت و مظاهر عملی آن در عرصه صنعت و خدمات نمود بیشتری به خود گرفته است. برای تقویت همه جانبه این محور اقتصادی، رویکردها، استراتژی‌ها و راه کارهای مختلفی در ادبیات کارآفرینی ارایه شده است. نقش دولت بر اساس محورهای تنظیمی، شناختی و هنجاری از جمله راه کارهای ارتقاء کارآفرینی در کشورهاست (دانایی فرد و همکاران، ۱۳۸۶، ص ۲۲۱).

- زالی و همکاران (۱۳۸۶) در پژوهشی تحت عنوان «ارزیابی مشخصه‌های کارآفرینی دانشجویان (مورد مطالعه: دانشگاه مازندران)» ویژگی پنجگانه کارآفرینی تحت عناوین توفیق طلبی، استقلال طلبی، خطرپذیری، خلاقیت و عزم و اراده برای ارزیابی نیم رخ کارآفرینی دانشجویان دانشگاه مازندران، اندازه‌گیری کردند. مطابق نتایج نظرسنجی از ۲۸۴۳ نفر از دانشجویان این دانشگاه، در حدود ۲۱ درصد دارای ویژگی‌های کارآفرینی هستند. میانگین امتیاز کلی دانشجویانی که دارای ویژگی کارآفرینی بودند، برابر ۳۹/۶۷ و برای گروه دانشجویان غیر کارآفرین، ۲۹/۸۹ بود. به طور کلی میانگین امتیاز کارآفرینی دانشجویان برابر ۳۱/۹۲ بود که با حداقل میانگین قابل قبول (امتیاز ۳۷) تفاوت بسیار فاحشی دارد.

از سوی دیگر، مقایسه هر یک از ویژگی‌های پنجگانه کارآفرینی نشان می‌دهد که ویژگی عزم و اراده (با میانگین ۷/۸) در مقایسه با سایر خصیصه‌ها بیشتر در نزد دانشجویان این دانشگاه ملاحظه می‌شود. امتیاز ویژگی‌های توفیق طلبی، استقلال طلبی، خطرپذیری و خلاقیت دانشجویان، فاصله کمی با حداقل امتیاز قابل قبول دارند (زالی و همکاران، ۱۳۸۶، ص ۸۱).

یافته‌های جعفری مقدم و اعتمادی (۱۳۸۸) نیز در پژوهشی تحت عنوان «ارزیابی مقایسه‌ای نگرش‌های کارآفرینانه دانشجویان (مطالعه موردنی: دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی و مهندسی برق دانشگاه تهران)» نمایان گر تغییر مثبت نگرش دانشجویان مدیریت کارآفرینی نسبت به ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی پس از ۲ سال (در مقایسه با بد و پذیرش) و عدم برخورداری این تفاوت معنادار در نگرش ۲ گروه دانشجویان دانشکده برق نسبت به ویژگی‌های روان شناختی

کارآفرینی است. این گروهها در مقایسه با دانشجویان ترم اول مدیریت کارآفرینی (جز در مورد شاخص ریسک پذیری) در بقیه شاخص‌ها از وضعیتی بهتر برخوردار هستند (جعفری مقدم و اعتمادی، ۱۳۸۸، ص ۱۶۳).

حسینی خواه (۱۳۸۷) با هدف بررسی تحقیقات نظری و تجربی در چند دهه اخیر جهت آشکار شدن این مسئله که: آیا کارآفرینی یک قابلیت صرفاً انتسابی است یا این که می‌توان آن را اکتساب کرد؟ اگر قابل اکتساب است، به طور کلی دارای چه اهدافی است، و با چه محتوایی و چگونه تدریس می‌شود؟ پژوهشی را با عنوان «امکان و ضرورت آموزش کارآفرینی در مدارس» انجام داد. در راستای تحقق این هدف، دو دیدگاه متفاوت تحت عنوان «زدگی» و «پروردگی» مورد بررسی قرار گرفتند و این نتیجه حاصل آمد که کارآفرینی فرایندی نسبتاً اکتسابی و هدفمند است و می‌توان آن را در مدارس آموزش داد. به طور کلی، کارآفرینی و آموزش آن دارای چارچوبی نسبتاً تعریف شده در سطح بین‌المللی است که امکان بررسی اهداف آموزش کارآفرینی، تعاریف، انواع و ویژگی‌های کارآفرینان، محتوای دوره‌ها و روش‌های تدریس آن را فراهم می‌سازد (حسینی خواه، ۱۳۸۷، ص ۶۶).

- یدالهی فارسی و میرعرب رضی (۱۳۸۸) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی ارایه برنامه درسی آموزش کارآفرینی در رشته علوم تربیتی» با هدف بررسی و اولویت بندی مواد و مهارت‌های اصلی، هدف‌های آموزشی، بهترین روش‌های یاددهی - یادگیری و ظرفیت زمانی مناسب برای آموزش کارآفرینی در رشته علوم تربیتی به این نتایج دست یافتند که: اولویت‌های آموزشی برای توسعه کارآفرینی در بین دانشجویان رشته‌های علوم تربیتی که باید در برنامه درسی آن‌ها گنجانده شوند، عبارت اند از: انجام پروژه‌های تحقیقی مرتبط با رشته علوم تربیتی در قسمت آموزش سازمان‌های مختلف، آشنایی با نحوه تدوین طرح کسب و کار، آشنایی با شغل‌های مربوط به رشته تحقیقی، آشنایی با قانون‌های کسب و کار، آشنایی با مهارت‌های مالی و بازاریابی، آشنایی با مفاهیم خلاقیت، نوآوری و مهارت‌های مربوط به آن و ... (یدالهی فارسی و میرعرب رضی، ۱۳۸۸ ص ۶۱).

- بدري و همکاران (۱۳۸۵) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی قابلیت‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان» نشان دادند که قابلیتهای کارآفرینی دانشجویان در زمینه استقلال طلبی، کنترل درونی، انگیزه پیشرفت و خلاقیت بالاتر از حد میانگین بود، اما نمرات ریسک پذیری از متوسط نمره معیار پایین تر بود. همچنین، آموزش‌های دانشگاهی در پرورش ویژگی‌های کارآفرینی در دانشجویان موثر نبوده است (بدري و همکاران، ۱۳۸۵، ص ۷۳).

- مدهوشی و بخشی غلام (۱۳۸۲) در پژوهشی با عنوان «بررسی موانع کارآفرینی در دانشگاه مازندران» با هدف شناسایی مهمترین موانع محیطی، داخلی و منتجی کارآفرینی سازمانی در دانشگاه مذکور به این نتیجه رسیدند که: موانع داخلی بیشترین تاثیر منفی را در ایجاد کارآفرینی سازمانی در دانشگاه مازندران داشته‌اند. موانع محیطی در این زمینه کمترین نقش بازدارنده را در دانشگاه مازندران داشته‌اند. از بین موانع داخلی، تصمیمات نامناسب مدیران عالی در انتصاب و انتخاب مدیران زیردست و از بین موانع منتجی، متغیر فرهنگی-اجتماعی و از بین موانع محیطی نیز فقدان رقابت، بیشترین تاثیر منفی را بر کارآفرینی دانشگاه نهاده اند (مدهوشی و بخشی غلام، ۱۳۸۲، ص ۱۵۷).

- شریف‌زاده و زمانی (۱۳۸۵) نیز در پژوهش خود تحت عنوان «روحیه کارآفرینی در دانشجویان کشاورزی: مطالعه موردی دانشگاه شیراز» با هدف تعیین سطح روحیه کارآفرینی در بین دانشجویان دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز، به بررسی چهار خصیصه مطرح در ادبیات کارآفرینی (توفیق طلبی، قدرت طلبی، رقابت مندی و ریسک پذیری) در بین دانشجویان پرداختند. یافته‌های این مطالعه نشان داد که ۴۹,۴ و ۳۹,۸٪ درصد از دانشجویان به ترتیب، از نظر چهار خصیصه مورد مطالعه در وضعیت نامطلوبی قرار دارند. بین دانشجویان سال دوم و سال چهارم و دانشجویان دختر و پسر از نظر سطح روحیه کارآفرینی تفاوت معنی داری وجود ندارد (شریف‌زاده و زمانی، ۱۳۸۵، ص ۱۰۷).

- شریفی (۱۳۸۳) در پژوهشی با عنوان رابطه خلاقیت با ویژگی‌های شخصیتی بیان می‌دارد که بین ویژگی شخصیتی و خلاقیت رابطه وجود دارد همچنین بین خلاقیت دختران و پسران رابطه معناداری وجود دارد.

- مریم صمدانی (۱۳۸۵) در تحقیقی به بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با خلاقیت در مدیران ناحیه ۱ آموزش و پرورش کرمان پرداخته و به نتایج زیر دست یافته است: بین ویژگی‌های شخصیتی و خلاقیت رابطه معنا داری وجود ندارد و همچنین بین متغیرهای خصیصه‌ای، سن، جنس، حوزه مدیریتی، سابقه کار، میزان تحصیلات با خلاقیت رابطه معناداری بدست نیامد.

- بهروزی (۱۳۷۵) طی پژوهشی بر روی ۱۲۸ نفردر مراکز آموزشی تربیت معلم شهرستان اهواز به این نتیجه رسید که بین برخی از ویژگی‌های شخصیتی با ابعاد چهارگانه خلاقیت و نمره کل خلاقیت رابطه معناداری وجود دارد وی همچنین بین خلاقیت و پیشرفت رابطه معنا داری وجود دارد.

- هاشمی (۱۳۷۵) در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه خلاقیت و پیشرفت به نتایج زیر دست یافت (۱) بین خلاقیت و پیشرفت همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.

حسن‌زاده، (۱۳۷۶) به بررسی عوامل مؤثر بر کسب موفقیت و پیشرفت شغلی کارکنان متخصص در شرکت صنایع مس شهید باهنر کرمان پرداخت و نتایج ذیل را به دست آورد:

الف) از نظر کارکنان متخصص وجود زمینه‌های لازم برای پرورش خلاقیت و نوآوری باعث موفقیت پیشرفت شغلی آنان می‌گردد. ب) از نظر کارکنان متخصص وجود یک سیستم منصفانه و منطقی ترفيعات و انتصابات (نظام شایستگی) باعث موفقیت و پیشرفت شغلی آنان می‌گردد. ج) از نظر کارکنان متخصص وجود یک سیستم هماهنگ بین تخصصها و پست‌های سازمانی باعث موفقیت و پیشرفت شغلی آنان می‌گردد. د) از نظر کارکنان متخصص وجود تناسب بین اختیار و مسئولیت باعث موفقیت و پیشرفت شغلی آنان می‌گردد. ه) از نظر کارکنان متخصص وجود آموزش‌های لازم برای انجام کار باعث موفقیت و پیشرفت شغلی آنان می‌گردد.

- رستمی (شهریور ۱۳۸۴) در تحقیقی به بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی مدیران آموزشی با موفقیت شغلی آنان در مدارس شهر تبریز پرداخته و به نتایج ذیل دست یافته است

۱) بین ویژگی‌های شخصیتی (درون گرایی و برون گرایی) و موفقیت شغلی آنان با ۹۹ درصد اطمینان رابطه معنا داری وجود دارد

۲) بین سابقه مدیران آموزشی با پیشرفت شغلی آنان رابطه معنا داری وجود دارد

۳) بین میزان تحصیلات مدیران آموزشی با موفقیت شغلی آنان رابطه معنا داری وجود دارد

سلیمی (۱۳۸۵) در تحقیق با عنوان بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی با موفقیت شغلی بیان می‌دارد که بین ویژگی‌های شخصیتی با موفقیت شغلی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین تفاوت معناداری بین ویژگی‌های شخصیتی مدیران موفق و غیر موفق وجود دارد

- اسمی (۱۳۸۵) در پژوهشی تحت عنوان "بررسی تحلیلی رابطه ساختار سازمانی با خلاقیت سازمانی در مدارس شهر شیراز به نتایج زیر دست یافت. بین بعد تمرکز با خلاقیت سازمانی و بعد آن رابطه منفی و معنی داری در سطح ۰/۱ وجود دارد به عبارت دیگر هر چه ساختار مدارس متمرکز تر باشد (سطح مراتب دستوردهی از بالا به پایین حاکم باشد و تصمیمات فقط

توسط یک نفر اتخاذ شود) میزان خلاقیت سازمانی کاهش می‌یابد و بر عکس هر چه ساختار مدرسه غیر متمرکز باشد (اعضا در تصمیم‌گیری‌ها مشارکت داشته باشند) میزان خلاقیت سازمانی و ابعاد ششگانه آن (تحمل شکست، قبول ابهام، تشویق نظریه‌های جدید و کنترل بیرونی) افزایش می‌یابدو رابطه منفی معنی داری در سطح ۱/ وجود دارد. همچنین مدارسی که طبق قوانین و مقررات رسمی بدون توجه به نیازها، خواسته‌ها و علایق اعضا مدرسه اداره می‌شوند از میزان خلاقیت سازمانی کمی بهره مندند و بر عکس مدارسی که رسمیت کمتری دارند میزان خلاقیت سازمانی آن‌ها افزایش می‌یابد.

مطالعات در خارج کشور

- بـلـارـدو (۱۹۸۴) بر روی کاوـشـگـران online از شـشـ کـتابـخـانـهـ مـدارـسـ مـخـتـلـفـ بـهـ منـظـورـ سـنـجـشـ رـابـطـهـ بـيـنـ سـطـحـ خـلاـقـيـتـ وـ هوـشـ وـ نـيـزـ وـيـژـگـيـ هـاـيـ شـخـصـيـتـيـ آـنـانـ باـ تـوـجـهـ بـهـ جـنـسـيـتـ وـ اـعـتمـادـ بـهـ جـنـسـيـتـ وـ اـعـتمـادـ بـهـ نفسـ اـنـانـ اـنتـخـابـ شـدـهـ بـودـنـ اـنجـامـ دـادـ يـافـتـهـ هـاـ حـاـكـيـ اـزـ آـنـ استـ کـهـ اختـلـافـاتـ درـ کـارـايـيـ کـاوـشـ باـ استـعـدـادـ وـ خـلاـقـيـتـ هـنـرـيـ هـمـبـسـتـگـيـ کـمـيـ دـارـدـ بـنـابـراـينـ رـابـطـهـ پـيـشـ بـيـنـيـ کـارـايـيـ درـ کـاوـشـ وـ هوـشـ وـ وـيـژـگـيـ هـاـيـ شـخـصـيـتـيـ موـرـدـ تـرـديـدـ قـرـارـ گـرفـتـ اـمـاـ اوـ مـيـ گـوـيدـ اـزـ بـرـرسـيـ آـثارـ هـنـرـيـ ثـبـتـ شـدـهـ بـهـ اـيـنـ نـتـيـجـهـ مـيـ رسـدـ کـهـ بـهـتـرـينـ کـاوـشـگـرانـ بـاـيـدـ دـارـايـ خـصـوصـيـاتـ زـيـرـ باـشـندـ :

۱) خلاق و نو آور: شامل ابتکار - انعطاف پذیری - کنجدکاو - وداری پشتکار ۲) محکم و استوار: شامل جرات - اعتماد به نفس - همدلی ۳) هوش سرشار "هوش عمومی - کارداei - توانایی حل مشکل (به نقل از دهقانی ۸۹،

- وودمن ۳) در پژوهشی تحت عنوان ایجاد نظریه خلاقیت سازمانی نتیجه می‌گیرد که:

مطالعه آزاد اطلاعات در موقعیت‌های گروهی موجب افزایش خلاقیت می‌شود. خلاقیت در جو سازمانی که ریسک پذیری را تشویق کند افزایش می‌یابد. پیروی صرف از قوانین و مقررات موجب کاهش خلاقیت می‌شود.

- آمابیل (۱۹۸۰) در تحقیق خود در خصوص خلاقیت بدین نتیجه رسید که دو دسته عوامل فردی و سازمانی موجب بروز خلاقیت می‌شوند. وی توانایی و مهارت‌های فردی و انگیزش درونی وظیفه را جزء عوامل فردی می‌داند.

- رایس (۱۹۸۹) در پژوهشی تحت عنوان ارزش‌های فردی، بافت سازمانی، خودپنداری کارکنان از خلاقیت نتایج زیر را ارائه نمود: خود کنترلی رابطه مثبتی با رفتار خلاق کارکنان دارد. هماهنگی و انتباق با محیط رابطه منفی با خلاقیت کارکنان دارد. میزان رفتار خلاق کارکنان در سازمان هایی که کنترل مستقیم و ساختار سلسله مراتبی دارند، پایین است. رفتار تحکیم آمیز مدیر رابطه منفی با خلاقیت کارکنان دارد.

در سازمان هایی که رفتار حمایتگرانه در سازمان جاری است میزان رفتار خلاق کارکنان در سطوح بالایی قرار دارد. در سازمان هایی که میزان ریسک پذیری در حد بالایی است رفتار خلاق کارکنان نیز در سطوح بالایی قرار دارد. در سازمان هایی که فضای باز و قابل اعتماد حاکم است میزان رفتار خلاق کارکنان در سطوح بالایی قرار دارد

- فیست (۱۹۹۱) در پژوهشی به بررسی ویژگی‌های شخصیتی و خلاقیت هنرمندان پرداخت و بیان می‌کند که ویژگی‌های شخصیتی از جمله عوامل موثر در خلاقیت هنرمندان می‌باشد (پارسه، ۱۳۷۸).

شونبرگ (۱۹۹۵) در پژوهشی به این نتایج دست یافت. وی بیان می‌کند که نظم کاری نقش مهمی در به کارگیری راهبردهای یادگیری دارد. گشودگی در تجربه نیز با پرسش‌ها و استدلال‌های تحلیلی نسبت به امور همراه است. همچنین یافته‌ها نشان داد که شخصیت فرد با نظم و انصباط وی رابطه معناداری دارد.

- اندرسون (۱۹۹۵) در پژوهشی تحت رابطه بین فرهنگ سازمانی و خلاقیت را مورد بررسی قرار داده است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که ارتباط معنی داری بین فرهنگ سازمانی و خلاقیت وجود دارد. یافته‌ها همچنین حاکی از آن است که آنچه یک مدیر انجام می‌دهد تأثیر معناداری بین رضایت کارمندان و اثربخشی و بهره‌وری دارد. همچنین رابطه معنی داری بین فرهنگ سازمانی و خلاقیت در بین جامعه مورد پژوهش وی وجود داشته است. (به نقل از سترگ، ۱۳۸۸)

- تحقیق فیفر و لبلایسی (۱۹۹۸) از جمله تحقیقات چشمگیر در ارتباط با فن‌آوری اطلاعات و ساختار سازمانی می‌توان به تحقیق انجام گرفته توسط فیفر و لبلایسی اشاره نمود. آنها در بررسی خود ابعاد ساختاری همچون تمرکز، رسمیت، تفکیک افقی و عمودی را مد توجه قرار دادند و از طریق پرسشنامه داده‌های موردنظر را از ۳۸ سازمان گردآوری نمودند. نکته مهم در این تحقیق کنترل متغیر محیط و انداره بود. متغیر محیط را براساس سه معیار تعداد تغییرات در طراحی کالا در طول سال، تعداد تغییرات سالانه در فرآیند تولید و میزان رقابت در محیط سازمان اندازه‌گیری نمودند و اندازه سازمان را برحسب تعداد کل کارکنان اندازه‌گیری کردند و سعی نمودند که سازمانهای مورد بررسی از نظر اندازه، سال تأسیس، نوع کالا و خدمات تفاوت چشمگیری با یکدیگر نداشته باشند. این محققان فرض کردند که فن‌آوری اطلاعات با عدم تمرکز، رسمیت کمتر و تفکیک بیشتر در سازمانها ارتباط دارد و عنوان کردند که فن‌آوری اطلاعات توپانی مدیریت برای اداره پیچیدگی سازمان افزایش می‌دهد و علاوه بر این بازخوردهای سریع و منسجمی در ارتباط با عملکرد فراهم می‌آورد و معتقد بودند که فن‌آوری اطلاعات دارای دو اثر می‌باشد؛ توپانی مدیران را در پردازش اطلاعات افزایش داده و به آنها امکان کنترل و هماهنگ ساختارهای پیچیده‌تر و دارای تفکیک بیشتر را می‌دهد. دوم اینکه بازخورد سریع و منسجم تری را در رابطه با عملکرد سازمان و مدیریت فراهم می‌آورد و این سبب تسهیل تفویض اختیار به سطح پایین تر مدیریت می‌گردد. این محققان با پرسش در مورد تعداد واحدها و اداره‌های سازمان، تعداد سطوح سلسله مراتب سرپرستی و مدیریت، میزان پولی که سرپرست هر واحد می‌تواند بدون کسب مجوز از مقامات بالاتر هزینه کند، درصد پراکنده‌گی مدارک رسمی در میان کارکنان و درصد ارتباط شفاهی میان آنها ابعاد تمرکز، رسمیت و تفکیک ساختار سازمانی را اندازه‌گیری نمودند.

روش پژوهش

از آنجاکه در این پژوهش هدف بررسی رابطه بین استفاده از فناوری اطلاعات با پیشرفت شغلی کارکنان مدارس متوسطه شهرستان لردگان می‌باشد، از روش پژوهش همبستگی استفاده شده است.

نتایج و یافته‌ها

با توجه به نتایج یافته‌ها از میان پرسشنامه‌های پخش شده و با توجه به نتایج مندرج در جدول ۱-۴ بر اساس آنالیز توصیفی داده‌ها ۶۸ درصد از پاسخ‌دهندگان مرد و ۳۲ درصد را زنان تشکیل می‌دهد. بر اساس درصدهای بدست‌آمده در جدول ۲-۴ بالاترین درصد سن پاسخ‌گویان در میان گروه ۳۵-۴۰ با مقدار ۳۲ درصد می‌باشد.

همانطور که در جدول ۳-۴ مشاهده می‌شود در میان پاسخ‌دهندگان اکثریت (با درصد ۳۴) دارای سابقه ۱۱-۱۵ سال می‌باشد. و سوابق ۱۶-۲۰ و ۱-۵ سال در رده‌های بعدی قرار دارد. آنچه از آنالیز توصیفی داده‌ها در رابطه با سطح تحصیلات نتیجه می‌شود بدین صورت است که ۵۶ درصد از گروه مورد مطالعه دارای مدرک لیسانس، ۳۲ درصد فوق دیپلم و مابقی در رده‌های بعدی جای دارد. با توجه به نتایج بدست آمده در پست زمانی بیشتر اعضای جامعه کارمند با ۶۸ درصد می‌باشد.

فرضیه اول پژوهش : « بین میزان استفاده از فناوری اطلاعات با پیشرفت شغلی رابطه معناداری وجود دارد. »

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها بیانگر آن است که متغیر وابسته پیشرفت شغلی با دو متغیر مستقل به طور معناداری همبستگی دارد. و ضریب همبستگی چندگانه (R) برابر 0.77 است (جدول ۴-۵). وقتی جهت پیش‌بینی پیشرفت شغلی از یک متغیر مستقل استفاده شد مقدار R برابر 0.73 بود بنابراین با افزایش متغیر مستقل توان پیشگویی کننده معادله رگرسیون افزایش می‌یابد، هر چند مقدار این بهبودی خیلی نیست. مثبت بودن ضریب همبستگی نشان می‌دهد که با افزایش میزان استفاده از فناوری اطلاعات یا افزایش کارآفرینی میزان پیشرفت شغلی نیز افزایش می‌یابد. آنالیز واریانس نشان می‌دهد که این رگرسیون در سطح 99 درصد بسیار معنادار می‌باشد. بنابراین این فرضیه تأیید می‌گردد.

فرضیه دوم پژوهش : « بین بکارگیری فن‌آوری اطلاعات و کارآفرینی با تخصصی شدن نیروی انسانی رابطه معناداری وجود دارد. »

آنالیز واریانس بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته بیانگر وجود رابطه معنادار بین آنها را در سطح 99 درصد می‌باشد، ضریب همبستگی چندگانه 0.54 بوده بنابراین با افزایش نیروی انسانی متخصص راندمان استفاده از فن‌آوری اطلاعات و کارآفرینی افزایش می‌یابد. این فرضیه هم مورد تأیید قرار می‌گیرد.

فرضیه سوم پژوهش : « بین به کارگیری فن‌آوری اطلاعات با درونی شدن کنترل افراد رابطه معناداری وجود دارد. »

نتایج این پژوهش در گروه مورد مطالعه در منوره این فرضیه عدم وجود رابطه معنادار را نشان می‌دهد (سطح معناداری بیشتر از 0.05 می‌باشد). همچنین ضریب همبستگی چندگانه وجود رابطه بسیار ضعیف آماری را بین متغیرهای مورد بررسی نشان می‌دهد. بنابراین این فرضیه رد می‌شود.

فرضیه چهارم پژوهش : « بین بکارگیری فن‌آوری اطلاعات با از خود بیگانگی رابطه معناداری وجود دارد. »

نتایج نشان می‌دهد که با وارد کردن متغیرهای بکارگیری فن‌آوری اطلاعات به ترتیب چون مقدار p-value ارائه شده در ستون Sig برای متغیر بکارگیری فن‌آوری اطلاعات بیشتر از 0.05 می‌باشد تنها متغیر کارآفرینی پیش‌گو کننده قابل اعتماد برای متغیر از خود بیگانگی در سطح 95 درصد می‌باشد (سطح معناداری کمتر از 0.05). ضریب همبستگی بین دو متغیر بکارگیری فن‌آوری اطلاعات و از خود بیگانگی 0.35 - بوده و منفی نشان‌دهنده رابطه عکس بین دو متغیر می‌باشد.

در پژوهش‌های مختلف ملاک‌های مختلفی برای پیشرفت شغلی در نظر گرفته می‌شود که شامل موارد زیر است:

۱- منظم بودن ، ۲- تحمل شرایط سخت کار ، ۳- آرام بودن ، ۴- بلند پرواز بودن ، ۵- مردم آمیزی ، ۶- قابل اعتماد بودن و به همکاران اعتماد داشتن ، ۷- جسارت در اظهار نظر داشتن ، ۸- شاد و بشاش بودن ، ۹- رسیدن به هدف‌های شغلی و ۱۰- میزان درآمد خوب ، ۱۱- امکانات .

به‌طور کلی می‌توان چنین نتیجه گرفت که برنامه‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات باید به تقویت نظامهای اطلاعاتی سنتی بپردازد و با تکیه بر دانش بومی موجود به توسعه آن کمک کند. تحلیل و تحول اساسی ساختارهای موجود راه حل مناسبی به نظر نمی‌آید. در هر صورت می‌توان از فناوری اطلاعات و ارتباطات به عنوان ابزار مناسبی برای توسعه نیروی انسانی و توانمندسازی آن سود جست. در توسعه نیروی انسانی و توانمندی افراد باید به توسعه اجتماعی، مشارکت سیاسی، هویت فرهنگی، تقویت سازمانهای کسب و کار و توسعه اقتصادی توجه شود. هر یک از این موضوعها مستلزم پیگیری برنامه‌هایی است که فناوری اطلاعات می‌تواند نقش تسهیل‌کننده را ایفا کند.

نتایج بدست آمده با یافته‌های آبtein (۱۳۸۱)، ملکی رنجبر (۱۳۸۳)، دسترنج (۱۳۷۹)، بدری و همکاران (۱۳۸۵)، شریف زاده و زمانی (۱۳۷۵)، هاشمی (۱۳۸۵)، فیفر و لبلایسی (۱۹۹۸)، برن (۱۹۸۹) مطابقت دارد و همسو می‌باشد.

پژوهش حاضر با نظریه‌های پیشرفت شغلی (غیر روانی، روانی و عمومی) همسو بود. در نظریه غیر روانی، موفقیت شغلی را با میزان درآمد و مادیات می‌ستجند که در این پژوهش به این مورد اهمیت داده نشده است و ملاک ما فناوری اطلاعات و کارآفرینی بوده است. عوامل دیگری از قبیل موقعيت شغلی فرد در جامعه و میزان همکاری و مشارکت فرد با جامعه از طریق اشتغال نیز از جمله معیارهای موفقیت شغلی به شمار می‌روند. از دیدگاه روانی کارآیی و توانایی انجام کار محوله (کارآفرینی) در دیدگاه عمومی موفقیت شغلی زمانی حاصل می‌شود که فرد بتواند از تمام توانایی‌ها (کارآفرینی) و امکانات (فناوری اطلاعات) خود در رسیدن به هدف‌های شغلی در جهت پیشرفت شغلی استفاده و بهره برداری کند.

پیشنهاد

۱. پیشنهاد می‌شود در رابطه با فناوری اطلاعات با پیشرفت شغلی و بررسی رابطه‌ی آن‌ها پژوهش صورت بگیرد.
۲. گنجاندن واحدهای درسی آشنایی با سیستم‌های اطلاع رسانی و IT
۳. برنامه‌ریزی مدون در کلیه وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌ها برای آشنایی بیشتر کارکنان با فناوری‌های جدید
۴. ایجاد استانداردهای ملی آموزش برای تکنولوژی اطلاعات
۵. بسترسازی فکری و فرهنگی برای پذیرش IT در سطح جامعه
۶. استراتژی مناسب مدیریت منابع انسانی به منظور ایجاد امنیت شغلی در مواجهه کارکنان با مبحث تعدیل نیرو

منابع فارسی

۱. آبtein، عبدالعزیز، (۱۳۸۱)، بررسی تأثیر فن آوری اطلاعات بر ارتباطات سازمانی، زاهدان، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی دانشگاه شهید بهشتی، تهران، دانشکده مدیریت و علوم اداری مدیریت دولتی، ص ۱۲۰ تا ۱۳۰.
۲. آلگاویو، رافائل، (۱۳۷۸)، آموزه‌های دکتر دمینگ، ترجمه میترا تیموری، تهران. نشر آموزه، چاپ دوم
۳. ابطحی، سید ابراهیم، (۱۳۷۶)، فن شناسی ساخت یافته فن آوری بزرگراه‌های اطلاعاتی در زبان فارسی، تهران، وزارت کشاورزی.
۴. احمد پور داریانی، محمود (۱۳۸۱) آیا کارآفرینی یک شغل جدید است، ماهنامه تدبیر، شماره (۱۰) بهمن ماه.
۵. احمد پور داریانی، محمود (۱۳۸۳)، کارآفرینی، چاپ اول، تهران: انتشارات پرديس.
۶. احمد پور داریانی، محمود و عزیزی، محمد (۱۳۸۳)، کارآفرینی، چاپ اول، تهران: موسسه فرهنگی و انتشاراتی محرب قلم.
۷. احمد پور داریانی، محمود (۱۳۸۴)، کارآفرینی، تعاریف، نظریات، الگوهای کارآفرینی، چاپ ششم، تهران: انتشارات پرديس.
۸. اسکندرانی، حمید (۱۳۷۹)، ویژگیهای کارآفرین و کارآفرینان ایرانی. ماهنامه صنعت و مطبوعات، شماره (۳۰): ۷۶.
۹. الونی، سید مهدی، (۱۳۸۴)، مدیریت عمومی، تهران، نشر نی.
۱۰. ایران نژاد پاریزی مهدی و ساسان گوهر، (۱۳۸۰)، سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل، تهران، انتشارات مؤسسه عالی بانکداری بانک مرکزی، چاپ خورشید.
۱۱. اوخارنی، علی، (۱۳۷۹)، بررسی تأثیر فن آوری اطلاعات و سیستم‌های اطلاعاتی بر ساختار سازمانی، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت دولتی دانشگاه علامه طباطبائی، ص ۳۵ تا ۴۴.

۱۲. بولمن، لی جی و ای دیل، ترنس، ترجمه غلامرضا کیانی، (۱۳۷۷) بازسازی با تجدید ساختار سازمانها، تهران، نشر هزاران.
۱۳. بهشتیان مهدی و ابوالحسنی، حسن، (۱۳۷۳)، سیستم‌های اطلاعات مدیریت، بنیاد مستضعفان و جانبازان، تهران.
۱۴. بدربی، احسان؛ لیاقت دار، محمدجواد؛ عابدی، محمدرضا؛ جعفری، سیدابراهیم. (۱۳۸۵).
۱۵. «بررسی قابلیت‌های کارآفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان»، پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، سال دوازدهم، دوره دوم، شماره چهلم.
۱۶. پاول هرسی و کنت بلانچارد، ترجمه دکتر علی علاقمند، (۱۳۷۵)، مدیریت رفتار سازمانی، تهران، چاپ دهم، انتشارات امیر کبیر.
۱۷. پرهیزگار، کمال، (۱۳۷۲)، تئوریهای مدیریت، انتشارات آگاه.
۱۸. تاشمن، مایکل و اریلی سوم، چارلز، ترجمه عبدالرضا رضایی نژاد، (۱۳۷۸)، نوآوری بستر پیروزی، تهران، مؤسسه خدمات فرهنگی رسا.
- ۱- D. Stamouli ،D. Gouscos ،P. Georgiadis ،D. Martakos ،۲۰۰۱ "revisiting public information management for effective e-government services "information management &Computer security " Volume. ۹ "Number ۴ " (http://www.emeral.com)
- ۲- Courll ،L. Bovee & Johnv . Thill، ۱۹۹۲، "Busines Communi cation today Newyork. Mcgraw-Hill" ، Third edition
- ۳- Euripidis N. Loukis &nick michalopoulos، ۱۹۹۴ ، " information Technology and organizational stracture of the Greek public adminstration" ، INT L.J. of PUB ADMIN ، Vol.۱۷ ، No . ۱ ، P. ۲۶.
- ۴- Frika Lucas ،"Tooling up for leadership" ،professional manager ،۲۰۰۰ ،vol. ۹،No . ۵ ،p.۱۰.
- ۵- Sirinmal withan، ۱۹۹۷ ، "How Strategy Change through the public sector Growth Cycle" ، long Rang planning ، vol. ۳۰ ، No . ۱ ، pp . ۸۹-۹۲.
- ۶- Judith L. komaki، ۱۹۹۸ ، "Leadership from an operant perspective" ،first Edition ،Routledge ،p.۳
- ۷- horst Bergmann ،Kathleen Hurson and Darlene Russ- EFT ،۱۹۹۹، " Introducing a Grass – roots Model of leader ship" ،strategy leadership ،vol . ۲۷ ، No . ۲۰ P. ۱۶
- ۸- Kenneth C. Laudon ، Jane P. Laudon،۲۰۰۰ . "management information systems" ، ۶ th edition ، prentice Hall ، U.S.A..
- ۹- Patricia Hayes Andrews ،Richard T. Herschel ، ۱۹۹۷ ، "Organizational Communication empowerment in a Technological socity" ،Houghton mifflin ،U.S.A
- ۱۰- Ross A. Webber ،Marilyn A .Morgan and paul C. Browne ، ۱۹۸۵ "Management Basic Elements of managing Organizations" ،third Edition ،IRWIN ،P.۲۱
- ۱۱- Steve crom and Thomas Bertels ، ۱۹۹۹ ، "Change leadership : the virtues of Deviance " ، Leadership organizational Development Journal ،Vol .۲۰ ،No. ۳ ،p.۱۶۲
- ۱۲- Todd Dewett and Greth R. Jones، ۲۰۰۱ "The Role of information Technology in the organization and assessment" ، Journal of management (۲۷).
- ۱۳- Henrgc . Lucas Jr، ۱۹۹۴." information systems for management" fifthedition ، MC Graw – Hill book Co ، Newyork.
- ۱۴- Henrgc. Lucas ، Jr، ۲۰۰۰." information Technology for management "David Kendr ، Brake ، Newyork
- ۱۵- Yogesh malhora ،"Role of information Technology in managing organizational change and Organizational interdependence" . http://it-consultancy .com
- Cattell, RB ; Cattell , AK; Cattell, HEP, Kelly, ML(۲۰۰۳). ۱۶- The ۱۶ personality Factor Questionnaire (۱۶ PF). Availableat: Hp://media.wiley.com/product-data/excerpt/۴۹/۰۴۷۱۲۳۴۲/۰۴۷۱۲۳۴۲۴۹.pdf
- ۱۷-Hogan Personality Inventory (۲۰۰۴) available at: www.performanceprograms.com/ PDF/Hogan HPI Facts ۲۰۰۴. PDF
- ۱۸- How, TK(۱۹۹۸). Importance of carrier planning New straits times ۲ * ۵/۱۲/۹۸ P.۰۱- EX Appointments.

۱۹- Lloyd J(۱۹۹۸). Setting goals is crucial to attaining job success. Available at : www.Joanlloyd.com/articals/open.asp ? art=۲۰۹.htm

۲۰-Stevenson, H. H. and Jaarillo, J.C. ۱۹۹۰. A Paradigm of Entrepreneurship, Entrepreneurial Management. Strategic Management Journal ۱۱, ۱۷- ۲۷.Szilagy, A.D and Wallace, M.J. ۱۹۸۷. Entrepreneurship.

۲۱-Wilson, J. ۱۹۹۹. How Information Technology Entrepreneurship has changed the world? <http://www.jackmwilson.com/eBusiness/ITE.htm>

۲۲- Hisrich,R.D.M and Peters P. (۱۹۹۸).The Individual Entrepreneur in Entrepreneurship, McGraw Hill Publishing.

- Matlay ,Harry (۲۰۰۰)Researching entrepreneurship and education: what is entrepreneurship and does it matter? Education Training Vol. ۴۷ No. ۸/۹,pp. ۶۶۰-۶۷۷ Emerald Group Publishing Limited.

۲۳- Spear, Roger (۲۰۰۶)Social entrepreneurship: a different model? International Journal of Social Economics Vol. ۳۳ No. ۵/۶,pp. ۳۹۹-۴۱۰,Emerald Group Publishing Limited.

۲۴- Hayton, James(۲۰۰۰) promoting corporate entrepreneurship through human resource management practices: A Review of empirical research, Hum Resource ManagementReview, volume ۱۵, Issue ۱, pages ۲۱-۴۱.

۲۵- Johns, Nick(۲۰۰۰) Destination development through entrepreneurship: a comparison of two Cases, Tourism Management, vol ۲۶, Issue ۴, pages ۶۰۰ – ۶۰۹.

۲۶- Einar ,A. Rasmussen (۲۰۰۰) Action- based entrepreneurship Education, Technovation , pages ۱۹- ۲۲.

۲۷- Shaker, A. Zahra (۲۰۰۰) Cognition and international entrepreneurship; International Business Review, vol ۱۴, Issue ۲, pages ۱۲۹ – ۱۳۱.

- Arancibia , Erik(۲۰۰۸)Entrepreneurship in value chains of non-timber forest products,Forest policy Journal, pages ۲۱۲-۲۲۱.

۲۸- Sang-Hoon , Kim and others: Entrepreneurship in Japan and Silicon Valley: a comparative study, Technovation, vol ۲۲, Issue ۱۰, June ۲۰۰۰, pages ۰۹۰ – ۶۰۱.<http://www.systemgroup.net> .